

4000 JAAR OERLE

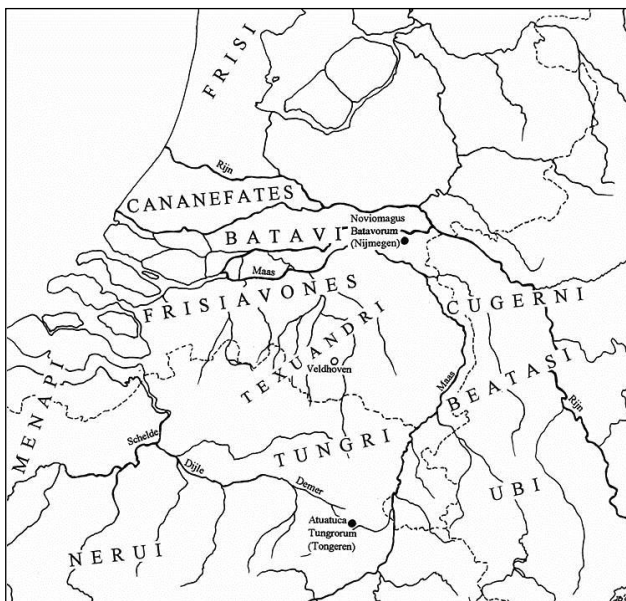
(2) Romeinse tijd

In het midden van de eerste eeuw van onze jaartelling blijkt het gebied van de Kempen te zijn bevolkt door de Texuandri (*Texuandrii*). Waarschijnlijk hadden stammen van over de Rijn kans gezien zich te vestigen in het door Caesar grotendeels ontvolkte gebied en zich vermengd met resten van eerdere stammen, groepen en aan de Romeinen gelieerde families.

De Texuandri worden voor het eerst door Plinius de Oudere, een Romeins officier, genoemd (ca. 77 n.Chr.)¹⁾ Hij zegt dat er nogal wat veranderd was, in onze streek na de komst van de Romeinen, dat de Texuandri (Taxandriërs) in het voormalige gebied van de Menapiërs en de Eburonen woonden en dat zij onder verschillende namen voorkomen (soms worden zij ook wel Tungri genoemd naar de civitas Tungrorum, het latere Tongeren).

Taxandrië

Bestuurlijk-administratief gezien was het gebied van de Taxandriërs ingedeeld bij de civitas (bestuurs-gewest) Tungrorum (Tongeren). Tot deze civitas behoorde het centraal en het oostelijk deel van de

huidige provincie Noord-Brabant. De grenzen van deze Romeinse provincie werden gevormd door de Schelde, de Dije, de Demer, de Maas en de moerasgebieden van de Peel.

Woongebied van de inheemse stammen in het noordwesten van het Romeinse rijk, eind eerste eeuw na Chr.

Centraal het verblijfsgebied van de Texuandri en de Tungri, beide behorend tot de civitas Tungrorum (Tongeren).

De volgende drie eeuwen lijken betrekkelijk rustig te zijn verlopen voor de bewoners van de civitas Tungrorum. Ten behoeve van de realisering van een nieuwbouwproject werd in 2008-2009 - tijdens een in opdracht van de gemeente Veldhoven uitgevoerd archeologisch onderzoek - in *De Kerkkackers* (ten zuidwesten van het Oerlese kerkgebouw) aangetoond dat er ook in de periode 70-270 n.Chr. in

Oerle bewoning moet hebben bestaan. Aangesneden werden sporen van een tweetal huisplaatsen en een waterput, het geheel omgeven door een forse greppel (ca. 1,5 m breed). Het geheel lijkt een kleine agrarische nederzetting uit de midden-Romeinse tijd te zijn geweest met duidelijk aanwijsbare Romeinse invloeden (constructie waterput, de agrarische nederzetting, afgescheiden door een greppel en fragmenten van Romeins aardewerk).

Projectleider Cees Koot maakt een coupe van de waterput (type: binnenin vier hoekpalen, waartegen aan de buitenzijde een opbouw van op de lange zijkant gestapelde planken), aangetroffen binnen een nederzetting uit de midden-Romeinse tijd. (foto: Jacq. Bijnen, SHEV, 2009)

¹⁾ Naturalis Historia, XXV, 21.

Door onstabiel bestuur en onderlinge twisten begon het wettig gezag van het Romeins imperium na omstreeks 200 af te kalven. De Romeinse economie ging achteruit en de politieke onrust binnen het rijk groeide gestaag. Het platteland had zijn grootste bloeitijd gehad. Om intern de orde te kunnen handhaven werden troepen naar Rome teruggeroepen, waardoor de defensie aan de rijksgrenzen verzwakte. Onder de verzamelnaam Franken begonnen Germaanse stammen ten oosten van de Rijn druk uit te oefenen. De lange, nogal rustige periode in onze streken werd in 356 verbroken toen de Franken voor de eerste keer de Rijn overstaken en het gebied van de Texuandri-Tungri binnenvielen. Deze bezetting was echter van korte duur. In de lente van 358 werden de indringers door de Romeinen verast en verdreven van de gronden die ze in gebruik genomen hadden. Echter, na de ineenstorting van het Romeinse rijk in 427, kwamen de Franken terug en bereikten in het midden van de 5e eeuw Noord-Frankrijk (Artois) waar ze op de oude Romeins-Gallische landen hun Merovingische rijk stichtten.

Hiermede eindigt voor ons land de periode die we de Romeinse tijd noemen.